

Til: Stortingets energi- og miljøkomite

Innspill til klimameldingen - Meld.St.41 (2016-2017)

Felles gjennomføring med EU av Parisforpliktelsene innebærer at Norge må forholde seg til EUs bokføringsregler for opptak og utslipp knyttet til skog og arealbruk (LULUCF). EUs oppfølging av Parisavtalen innebærer bl.a. en forpliktelse om at bokførte utslipp fra LULUCF-sektoren ikke skal overstige det bokførte opptaket.

I meldingen er det redegjort for EU-kommisjonens opprinnelige forslag til bokføringsregler for LULUCF-sektoren. Forslaget ville begrenset hogsten i Europa og i Norge til et historisk hogstnivå. Hogst utover en referansebane fastsatt på grunnlag av historisk skogbehandlingspraksis og intensitet, ville blitt bokført som et utslipp i regnskapet.

NIBIO har konkludert med at hogsten i Norge kan økes til minst 15 mill. m³ innenfor bærekraftige rammer. Slik hogst ville med EU-kommisjonens forslag til regelverk gitt til et bokført årlig utslipp på 7-8 mill. tonn CO₂, selv om skogen i Norge reelt sett ville ha et årlig opptak på omtrent 20 mill. tonn CO₂.

Etter forhandlinger mellom EU-kommisjonen, Rådet og Parlamentet er regelverket justert slik at det i større grad legger vekt på viktigheten av å mobilisere mer biomasse fra skog for å kunne redusere klimagassutslippene. Landene får større handlingsrom når referansebanen skal utformes bl.a. ved at det gis mulighet til å ta hensyn til skjev aldersfordeling i skogen. Samtidig etableres det en ordning med «kompensasjon» (fastsatt for hver enkelt medlemsland) som gir landene mulighet for å avvirke noe mer enn det som ligger i referansebanen.

Skal Norge kunne utnytte sitt potensiale for økt avvirkning og realisere skogens potensiale for verdiskaping og klima er det derfor avgjørende Norge får den kompensasjon Norge bør ha og at handlingsrommet ved utforming av referansebanen blir utnyttet i tråd med EUs intensjoner.

Det er viktig at regjeringen bygger opp en solid faglig argumentasjon for å sikre at Norge får tildelt en tilfredsstillende kompensasjon når Norge forhandler om felles gjennomføring med EU. Det er også viktig at de modeller som tidligere har blitt brukt for framskrivning av CO₂-opptaket i skog blir gjennomgått med sikte på å utnytte det handlingsrommet som EUs regelverk åpner for. Norges Skogeierforbund ber om at komiteen ved behandlingen av meldingen understreker dette.

Som de faglige gjennomgangene av FNs klimapanel og Miljødirektoratet viser må vi plante mer skog, hogge mer og øke bruken av trevirke for å erstatte produkter basert på kull, olje og gass dersom vi skal kunne nå nasjonale og internasjonale klimamål. Norsk skog- og klimapolitikk er basert på dette faglige grunnlaget. Uavhengig av bokføringsreglene må det være en forutsetning at denne politikken ligger fast og at en styrker innsatsen for å realisere klimagevinstene ved en aktiv utnytting av skogressursene.

Tiltak for økt skogproduksjon/karbonopptak

Det er viktig å øke satsingen på gjødsling av skog, skogplanteforedling og økt plantetthet for å øke skogproduksjonen og karbonopptaket.

Den 3-årige pilotfasen med skogplanting på nye arealer (påskoging) avsluttes våren 2018, og det må være et mål at en på bakgrunn av erfaringene i pilotfasen etablerer et opplegg som gjør det mulig å realisere de muligheter etatsgruppen (Miljødirektoratet, Landbruksdirektoratet og Skog og Landskap) har beskrevet. Denne gruppen konkluderte med at det kan tilplantes minst en million dekar over en 20-årsperiode med akseptable konsekvenser for naturmangfold og andre miljøverdier. Skogeierforbundet vil peke på at Norge har et betydelig utslipp fra avskoging. Mulighetene for å begrense avskogingen er relativt beskjedne, men en aktiv satsing på påskoging i tråd med etatsgruppens anbefaling vil kunne oppveie utslippene fra avskoging.

Norges Skogeierforbund er enig i betydningen av tilfredsstillende foryngelse av skogarealer etter hogst og at en unngår hogst av yngre vekstkraftig skog. Vi vil imidlertid peke på at næringen selv gjennom sin skogsertifisering nå har innført regler for å sikre dette. Det er derfor viktig at behovet for nye offentlige tiltak og reguleringer vurderes i lys av hva næringen allerede gjør, og at myndighetene baserer sin politikk på riktig, oppdatert kunnskap om utfordringene.

Tre i bygg

I følge Asplan Viak er det totale klimafotavtrykket til den norske bygg- og anleggssektoren 9,5 millioner tonn CO₂ årlig. Den gjennomsnittlige substitusjonseffekten ved å bruke tre fremfor andre materialer tilsvarer en CO₂-besparelse på 1,6 tonn CO₂-ekvivalenter per m³ trelast for norske forhold. Trebyggeri kan derfor redusere klimagassutslippene fra materialbruk betydelig uten økte kostnader. For å utløse dette potensialet er det imidlertid behov for flere politiske grep:

- Byggteknisk forskrift (TEK) har krav til energieffektivitet, men ikke til materialers klimabelastning. Det er planlagt en revidering av TEK17 i 2020 (TEK20). Det bør sendes et tydelig politisk signal om at TEK20 må inneholde minimumskrav til materialers klimabelastning.
- Tydeligere føringer i Statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging i kommunene om at klimagassreduksjoner i et livsløpsperspektiv skal prioriteres i byggsektoren.
- Styrke den klimarelaterte anskaffelseskompetansen hos offentlige innkjøpere, som melder om et sterkt behov for mer konkret veiledning. Satsingen på grønne offentlige anskaffelser hos Difi bør styrkes.

Biodrivstoff

Regjeringen har i Jeløya-erklæringen satt et mål om 40 prosent innblanding av biodrivstoff i veitrafikken i 2030. Tidligere det satt mål om 30 prosent innblanding i luftfarten i 2030, og en ambisjon om at innen 2030 skal 40 pst. av alle skip i nærskipfart bruke biodrivstoff eller være lav- og nullutslippsfartøy. Det skaper forutsigbarhet og styrker mulighetene for milliardinvesteringer i produksjon av biodrivstoff med særlig høy klimanytte basert på norsk skogsråstoff. Det er viktig at målene på biodrivstoff forankres gjennom et bredt politisk forlik i Stortinget.